

ai instrucțiunii publice, și Lugomirescu oficer de academiă.

Sămănăturile de toamnă în România, grația timpului frumos, sunt escelente pe totă întinderea României. Pe la județele de munte zăpada a început să cadă, pe la cele de câmp timpului e încă favorabil și cultivatorii merg înaintea cu lucrările câmpului.

Scarlatina bântue în Huedin în mod epidemic, cădându-i jertă mai în fiecare zi copii.

Schimbare de trenuri. Pe linia Oradea-mare — Ōsi-Kot va înceta cu ziua de 15 Nov. n. circulațiunea trenurilor micste Nr. 4611 și 4612 și în locul lor vor circula trenurile micste Nr. 4613 și 4614. Trenul micst Nr. 4613, care avea în Oradea-mare legătură cu trenul accelerat Nr. 302 către Clușiu și Brașov, și cu trenul micst Nr. 1912 către Csaba, va pleca din Kot la 3 ore 1 minută d. a. și va ajunge în Oradea-mare la 6 ore 15 minute sēra, pe când trenul micst Nr. 4614, care va avē în Oradea-mare legătură cu trenul accelerat Nr. 201 dela Brașov, resp. dela Clușiu, și cu trenul micst Nr. 1911 și 4411 dela Csaba, resp. dela Ermihalyfalva, va pleca din Oradea-mare la 9 ore 54 minute a. m. și va sosi în Kot la 12 ore 58 minute. Dela 1 Noevre n. pe linia Feled-Tiszolcz circulă trenul de marfă Nr. 3252 nu numai până la Rimassombat, ci până la Tiszolcz, ducēndu și persoane. Din Feled plecă sēra la 2 ore 47 minute și sosese în Tiszolcz la 12 ore 24 minute noptea.

Concertul I cu abonament, seria 2-a, al capellei orașenesce se va da mâne sēra, Marți în 5 Noevre n., în sala hotelului Nr. 1.

Onoratei Redacțiuni a „GAZETEI TRANSILVANIEI” în Brașov.

Aici alăturata adresă de felicitare avem onore a-o trimite cu rugarea ca să bine-voiți a-o publica în prețitul diar ce redigeți în tot cuprinsul ei. Tot-odată observăm, că originalul s'a espedat deja Escelenței Sale.

Făgărăș, 19/31 Octomvre 1889.

cu totă stima
Basiliu Rațu Iuliu Danu
Nicolae Cosgaria.

ESCELENȚEI SALE

Inaltă Preasfințitului Domnului Arhiepiscop și Metropolită Mironu Romanulă

Subscriții cu totă insuflețirea am luat act despre bărbătesca ținută a Escelenței Văstre exprimată în epistola-răspunsă către președintele reuniunii ardelenene de cultură maghiară, mai corectă și a reuniunii de maghiarizare.

Ați exprimat convingerea tuturor Românilor de inimă, ați vorbit din inima noastră a tuturor, și suntem mândri, că Escelența Văstră ați pășit cu atâta sinceritate și rezoluțiune bărbătescă, și ați dat pe față uneltirile maghiarisătorilor.

Ne luăm libertate cu cel mai profund respect și devotament a Vă exprima cele mai sincere felicitări pentru demna și bărbătesca declarațiune adresată președintelui numitei reuniuni de maghiarizare, prin care ați dat de gol meschinele scopuri ascunse ale șovinștilor în mod atâtu de clar și categoric.

Aderăm cu totă hotărârea ideilor exprimate în cestionata epistolă-răspunsă a Escelenței Văstre, luându-le cu cea mai fermă rezoluțiune spre sciință și conformare, declarându-ne solidari cu cuprinsul memorabilei epistole a Escelenței Văstre.

Să trăiți Escelența Văstră la mulți ani!

Făgărăș, în 15 Octomvre 1889.

Basiliu Rațu, vicar for. gr. cat. Iuliu Danu, adm. prot. Nicolae Cosgaria, Dr. Andreiu Micu, Dr. Nicolau Motoc, Mateiu Bărsan, George Aiseru, George Goliau, Basiliu Rațu, invet., Vicentiu Grama, Demetriu Chisoreanu, Ioan Denariu, Nistor Popa, Georgiu Drăghici, Ioan Capătă, Georgiu Comaniciu, Ioan Stoica, Iacob Ōna, Daniel Csergitt, George Taflan, Ioan Grama, Naftanailă Rădulețu, Damaschin Anghel, Ion Stanu, Ioan Rădulețu, Ion Popu, Mateiu Chiujea, Ion Mardan, Vasile Musiatu, Samoila Socolu, Dănilă Sasu, Valeriu G. Negrea, Eutimiu Boeriu, Nicolau Munteanu, Bucur Gălbincea, Ion Burdulea, Bartolomeu Zacharia, Gavrilă Cornea, Iosif Drugociu, George Pralea, Iosif Herțioaga, George Cojocar, Iacob Dobrin, Nicolau Ludu, Lazar Comșa, Iosif Cațaveiu, Ioan Popu, Sofroniu Mogoșu, Ioan Comșa, Ion Rămbetiu, Aldea Bica Popi, George Ramba, Nicolae Bica, Chirion Stelea, George Visalom Bica, George Bica, Nistor Stelea, George Jenesi Bica, Sofron Stelea, George Moga, Precup Lupu, Mihai Bica, Maximilian Răcenu, Sofroniu Pruna, Isaia Cristian George Achim Popa, Petru Debu, Spiridon Mardan, Ioan Popaiovu, Nicolau Ispas, Dionisie Mardan, Samoila Petroiu și Dumitru Antime.

Correspondența „Gaz. Trans.”

Din Câmpia, 1 Noevre n. 1889.

Domnule Redactor! Faptele, pe cari Vi-le comunic mai jos, mă întăresc și mai mult în credința, că Maghiarii folosesc puterea, la care au ajuns, numai și numai spre a face naționalităților nemaghiare, der mai vartos Românilor viața nesuferită, protegiându și ajutându pe ori ce om stricat, pe ori ce venetic, care scie amări dizele Românilor. Eță doveșile:

În comuna Ormenișul de Câmpia se află un Jidanu arendator al căr-ciumei „domnescă”. Acest venetic per-ciuat nu se mulțumesc cu venitele, ce le exploatează de pe spinarea poporului românesc prin speculațiunile și beuturile lui veninoșe, der își permite pe lângă asta a mai și batjocuri pe bieții omeni, a-i bate și a-i păgubi pe nedreptul după cum îi vine la socotă și după cum îl taie capul. Astfel unu dintre locuitorii români, ne mai putēnd suferi fărădelegile Jidanului, îl arată pe acesta la judecătoria, că i-a furat nisce petri de sub talpa casei. Faptul acesta al Jidanului îl dovedi bietul om cu mărturie, ba el își scose dela primăria comunală și un document despre paguba ce Jidanul i-a făcut o la casă prin ducerea acestor pietri, der cu tote aceste judecătoria nu a făcut? L'a dojenit aspru pe bietul Român, ducēndu-i să mergă acasă, Jidanul i va de 10 fl., pe acestia să-i primescă și să se împace; la din contră va scrie primarul comunal, ca să nu-i se dea nici o despăgubire.

Acēsta s'a întemplat la judecătoria din Tēca.

Încă una: Totă acest Jidanu luă pe un alt locuitor român, îl închise în casă și îl bătă strajnic. Omul eși plângēnd din casa Jidanului și afară, întēlnindu-se cu alți doi omeni, încep să le spună acestora pățania sa. Într'aceea Jidanul apăr în ușa casei cu un drugu de fer în mână și, adresându-se către cei doi omeni, dize cu fală: I-am dat eu lui cu drugul ăsta de fer! Când a fost la judecată, omenii, ca marturi, spuseră cele auzite din gura Jidanului. Judecătoria însă a aflat de bine a declara, că decă martorii n'au vedutu, nu pōte condamna pe Jidanu, er pe Românilor acuator l'a îndrumat cu asprime să mergă'n trebă-și. Acuatorul ceru să i se dea sentința în scris, pentru ca să pōtă face recurs. Drept răspuns însă judecătoria îl amenință cu închisore.

Pentru a mai înmulți cu un dat seria volnicilor unguresci, voi mai aminti și următorul act de barbarie, întemplat tot în acēstă comună cu ocaziunea culesului de vii. Anume: după ce se culesse viia „domnescă”, un biet locuitor român se duse împreună cu doi copii „pe urmă”, cum se dice pe la

noi, adecă ca să mai caute ici colea câte-o bōbă de strugure perdată printre frunzele de vii. Lucrul acesta se consideră ca permis în viile proprietarilor creștini, aici însă dirigētorul arendatorului Gal Gyula, prindēnd pe bietul om și pe cei doi copii, i bătă și măcelări în cel mai barbar mod, apoi îi legă cu bruscheță și astfel îi țin legăți totă ziua până în nopte.

Sub astfel de împrejurări înțeleg și eu pentru ce foile unguresci buciună mereu, că poporul român este „bun” și „blând”, numai „agitatorii” sunt răi. „Agitatorii” însă nu merit onora de a fi numiți agitatori, er poporul român să nu uite, că precum fi-care particulară, astfel și fi-care popor vrednic este de sōrtea, ce și-o croesce el.

Ori ce alte noutăți, ce vi-ăși pute comunica, sunt triste. Bucate, atātu grâu, cât și cucurdu, în urma secetei de astă-vēră, sunt puține. Ōmenii sunt îngrijați pentru viitor. Se vorbesce, că mulți inși se gâtesc să trecă în România.

Correspondentul.

Blașiu, 28 Octomvre n. 1889.

S'a făcut de vre-o câte-va ori amintire în diarele noastre românesce despre școla, ce a deșchis o Kulturegylet-ulă acum de curēnd în Blașiu, și totdeuna D-vōstră, diariștii, ați dat întregul lucru numai atâta importanță, câtă a meritat.

Vor fi dorit de mult Kulturegyletiștii să-și întind mreșile lor și asupra Blașului, și pōte mai vartos asupra lui; împrejurările însă abia acum i-au favorizat. De aci bucuria nemărginită a diarelor maghiare.

Intrebarea ar fi acum, că, vedit fiind scopul școlei din cestiune, de a spori numărul „patrioților” și în Blașiu, ceea ce dealcum ni-o garantēză și singur EMKE cu propriul său nume: cine va avē să tragă folos din jertfele ce fără îndoie le va fi adus Kulturegyletul în scopul sus menționat?

Răspunsul la acēstă întrebare nu are să ne coste mare ostēnd. Avem în Blaș destui jidani rēvnitori după cultură maghiară, cu „patriotica” menire de a spori numărul fiilor lui Árpád. Apoi mai avem în apropierea Blașului un element, pe care patrioții cu atātu mai vartos pōt să-l reclame pentru sine, căci e asemenea de proveniență asiatică: înțelegu Ťigani. (Și cu câtă emfasă nu se accentuează astădi cuvintele: „magyar zsidó”, „magyar czigány”!)

Eată, unu ca unu, elementele cele mai îngăduitoare, — cel puțin pe aici, der așa cred, că și în alte locuri, — în ce privește lățirea maghiarismului! Eță mlădișele pe cari Kulturegylet-ulă, desvoltându-și cu tot zelul activitatea patriotică, are să și-le creșcă, să și-le cultive, ca cu timpul să devină un contingent permanent pentru lățirea și înmulțirea rasei maghiare.

Pōte că kulturegyletiștii vor crede, că prin felurite promisiuni vor îndupleca și poporul nostru ași trimite copii la școla lor, și că cu vreme Blașul are să devină și el un centru pentru cultura maghiară. Der să li-o spunem de cu bună vreme, că înzadar se muncesc, căci poporul nostru își are consciința sa națională, la care ține ca la sufletul său. Conservatismul poporului nostru ne-a ferit în trecut de altfel de bōle, și cu atātu mai ușor ne va pute feri de nisce uneltiri copilăresci, cari dispărē-vor în întunerecul, din care au eșit. Afară de acestea apoi inteligența noastră, mai ales preoții și invetatorii, ca unii ce sunt în contact dilnic cu poporul, de sigur că și de astădată vor fi la înalțimea sublimei lor chiamări.

Așa der școla kulturegyletistă singură nu are să ne cauzeze neliniște, numai indiferentismul nostru de-o parte, șovinșirile și servilismul de altă parte, și mai pre sus de tote cestiunile personale de nu ne-ar face să păcătuim în contra

proprierilor noastre interese de viață naționale. Aceste neajunsuri, cari, pōt dice, ne-au adus și școla kulturegyletistă pe cap, reclamă o grabnică lecuire!

Procesul de presă al „Luminătorului.”

Scirea ce am împărtășit o la timpul său, cumcă curia din Pesta a anulat sentința curții cu jurați din Arad, prin care Ionu Barcianu fusese acităt de inviniurea de a fi comis delict de agitațiune prin doi articuli ai săi publicați în „Luminătorul”, se adeverece.

Procurorul ceruse anularea din următoarele motive: „că în banca juraților au ocupat loc 13 și nu numai 12 inși; că Simay István, capul juraților, a vorbit și către indiviți neoficiali și a primit ceva dela notarul tribunalului; că la întrebările generale acusatul a răspuns în limba română, deși posedă deplin limba maghiară, și aceste răspunsuri prin translatorul jurat present nu fură tălmăcite în limba maghiară; că deși acusatul și apărătorul său n'au cerut cetirea articolului din „Nemzet”, mai târziu acusatul în decursul vorbirei sale, totuși începă a ceti unu articol în limba maghiară din „Nemzet” și că, în fine, acusatul a vorbit peste o jumătate de oră în limba română, pe care vorbire translatorul a tălmăcit o în mai puțină ca cinc minute, decă traducerea n'a putut fi deplină și fidelă, decă și fără valere pentru preponderanta majoritate a juraților”, care n'a priceput românesce nici unu cuvēnt. Numai astfel s'a putut aduce o sentință, care nu pōte avē alt înțeles, decă, că în statul maghiar este cu puțină a agita nepedepsit contra națiunii maghiare.”

Curia a anulat sentința de achitare din următoarele motive: Imprejurarea, că pe banca juraților după sortire au ocupat loc cu unu mai mulți jurați, decă este numărul prescisu, nu este motiv de nulitate, căci acēstă greșă observându-se înainte de depunerea jurământului și de începerea pertractării, și îndepărtându-se juratul nesortit, s'a îndreptat; nici aceea nu este cauză de nulitate, că răspunsurile acusatului, date în limba română la întrebările generale, nu fuseseră tălmăcite în limba oficială a statului, căci acelea au influență numai asupra statoririi identității și a croiei pedepsei, contra cărei procederi nici jurații n'au făcut excepțiune; mai de parte nu s'a putut lua în considerațiune nici aceea, că acusatul a început a ceti din fōia numită „Nemzet”, căci atātu la admnistrarea președintelui, ca și după mărturisirea cuprinsului procesului verbal, acusatul a încetat cu acea cetire; asemenea nu s'a putut lua în considerațiune obiecțiunea, că lunga vorbire de încheiere a acusatului translatorul a tălmăcit o fōrte pe scurt, căci cu ocaziunea pertractării nimenea n'a făcut vr'o excepțiune, și nici corectitatea cuprinsului nu fu atacată în cererea de nulitate; cu tote aceste sentințele au trebuit să fiă nimitate, căci, în temeiul raportului judecătoria, este adevărată afirmațiunea, că în decursul consultării juraților, Simay István, capul juraților, a descuiat ușa odăii de sfătuiri și a vorbit și către persoane neoficiale, ce steteau înaintea ușei; prin acēsta însă s'a vătēmat forma statorii în ordinațiunea ministerială despre procedere.

Curia a îndrumat decă a se pertracta procesul din nou înaintea unei noue curți cu jurați.

„Luminătorul” observă la acēstă hotărâre, că și acēstă motiv, acceptat de Curia la anularea sentinței, asemenea este basat pe informațiuni neexacte și contrare adevărului, pentru-că se pōte constata și dovedi: că publicul său indiviți neoficiali au fost, prin o bariet incuiată, separați de locul din sală în care erau numai indiviți oficiali; că Simay n'a putut vorbi către acelu pr-

blică neoficială, pentru-că din uşa, de abia deschisă, se 'auzise numai glasul şi cererea lui Simay, că deci Simay numai cătră biroul curţii cu juraţi, nume cătră preşedintele Ottrubay s'a adresată, fiind-că deschidătura uşei corespundea numai cu masa presidială; că d-lă Solyom, notarul curţii cu juraţi, a luat de pre masa presidială o broşură cu legi şi o întinse prin crepătura uşei în mâna lui Simay, care apoi érá dispărú şi, în fine, că acestú incidentú întregú n'a ținutú nicl trei minute, în care timpú cu anevoie s'ar fi pututú juratul Simay sfătui şi înțelege cu publicul şi cu indiviđii neoficiali.

Din comitatulă Caraşu-Severinú.

În 10 Octomvree s'a ținutú adunarea generală ordinară de toamnă a comitatului Caraşu-Severinú. Pe când membrii neromâni erau în numărú destulú de mare, pe atunci dintre membrii români au fostú forțe puținí. Parcá e unú făcutú, ca mai pretutindenea se se distingă Români prin absența lorú. Oresé nu' dóră de locú necazurile poporului, de nu găsescú cu cale se ia parte cu toții la adunările comunale și comitatense? E tristú lucru, și mai tristú va fi, când poporul va trage odatá la răspundere pe cei cari nu'și facú datorita.

Înainte de a se începe ordinea ăleii, F. Rezeiu interpelá în cauza cercetării disciplinare a notarului din Illadia, care a mánecatú baní publici, și cu tóte astea a fostú achitatú, ba încă declaratú de forulú ántáiu ca notarú bravú. Interpelantele deci trage atențiunea asupra acestui abusú și provócá a se lua sémá, ca astfel de sentințe se nu se ridicé cumva la putere de dogmá, se nu se generalizeze, cáci apoi nu s'ar mai sci unde se sfírșește onestitatea și unde se începe abususul și fraudulositatea.

Vicecomitele *Litsch*, răspundéndú, recunósce adevérulú interpelațiunii, însé nu este în stare a da deslușiri despre aménunțele cauzei. Contra sentinței s'a datú apelațiune, carea nu este încă resolvată. Însé se va nísui a delibera cáttú mai curéndú și promite, că în deciderea cauzei se va interesa și va scruta în detaliu și va hotári conformú adevérului și legii fără de nicl o considerare.

Interpel. *Rezeiu*, sperándú în ímplinirea promisiunilor oficiale, făcute, ia la cunoștința d'ocamdatá răspunsul primitú.

Președintele pune la ordinea ăleii cetirea raportului semestralú alú vicecomitelui.

Membrulú *Kruess* (unú preotú nemțescú rom. cat.) propune, ca conformú datinei practisate încă, raportulú se se considere ca cetitú și se se trecá mai departe la ordinea ăleii. (Între membrii români se dau semne de displácere și neinvoiere.)

Membrulú F. Rezeiu se ridicá și cere ca raportulú se se cetéscá.

Numerú decátú după cetirea raportului, membrulú C. Brediceanu ia cuvântulú și într'unú discursú românescú dovedesce pe temeiulú aceluí raportú starea de plânsú în acestú comitatú, cauzată prin réua administrațiune.

Siguranța publicá este totú mai amenințată; cercetările disciplinare se sporescú, încátú acele au trebuitú se se întenteze nu numai cóntra unei mulțimi de notari și alți funcționari din singuraticé comunitáți, ci deja în contra a trei pretori cercuali; procesele civile contra comunelor pentru plătiri și prestațiunii restante, mai ales din fosta graniță Severinéná, în timpulú din urmă s'au sporitú cu miile, ceea ce dovedesce gróznica decadénță moralá și materialá pretutindenea și în tóte.

N'a fostú óre timpú și terenú destulú ca bunăvoința celorú din fruntea administrațiunii se îndrepte, se vindece aceste rele? Nu, pentru-că la noi nicl când n'a existatú și nu s'a validatú adevératulú constituționalismú.

Mulțimea reclamațiunilor și a apelațiunilor în afacerile disciplinare și în alte cauze dovedesce, că aprópe toți oficianții nu se ținú puși și datorí a lucra și a funciona pentru binele poporului, pentru înaintarea intereselorú lui, pentru ușorarea sarcinelorú și greutățilorú felurite și nenumérate puse în spinarea lui, ci aciea considerá posițiunea și funcțiunea lorú creatá și plătitá ca se lucre și se sprijinescá numai în favorulú și folosulú stápânilorú, alú pretinilorú și în alú lorú propriu, cređéndú, că poporul ar fi bunú numai de esplotatú și lăsatú în mila Domnului.

În privința aresturilorú seu a prinșorilorú d. e. raportulú nu spune adevérulú, cáci d. e. în Lugoșú și în Caransebeșú suntú indeseuți de două-ori atátia netericiti, că pe cáți admite legea, ceea ce primejduesce în mare măsurá sănătatea celorú ingrámădiți în acele localuri. La mulți póte că nu vé dóre, nu vi e prețiosá sănătatea și vieța celorú închisú acolo, însé secolulú nostru este cu multú mai umanú și mai luminatú și în acóstá privință; legile asemenea dispunú destulú de limpede, deci noi suntemú ađi datorí, obligați a îngriji de sănătatea acelorú ființe omenesci, a i ajuta pe acei nenorociți, fiá ei ori cáttú de greșiți seu rátcociți.

Asemenea neesacță este, că plățile invétatorilorú s'ar incassa și pláti regulatú. În acóstá privință e de lipsá, ca raportulú se fiá mai specificatú, se facá categorii între invétatori. Cei de statú seu cei comunali póte că vorú fi primitú regulatú salariile lorú, însé vorbitorulú hotáritú trebuie se nege acosta cu privire la invétatorii români confesionali, mai alesú gr. or., ale cărorú plângerí și suferințe în acóstá direcțiune suntú destulú de mari și număróse. Mulți suntú, cari cu lunile întregi nu védú unú banú din bieteles lorú lefuri. Érá decá se întemplá, că unulú seu altulú cu totú dreptulú și temeiulú nu se invoiesce se fiá uneltá órbá și și sustine demnitatea și și apéri chemarea sa pentru poporulú și biserica sa, ceea-ce, durere, desú ilú șilesece se se prinđá și cu câte unulú din cei puterniciú seu chiar cu unú fisolgábiréu, apoi atunci l'a bătutú Dumneđeu.

Aceste anomalii nu suntú europene; e timpulú supremú ca ele se incete, se li-se puná capétú. (Aprobări vii din partea Românilorú) (Va urma)

Literaturá.

Cálendarú pe anulú dela Christosú 1890. Anulú XI. Prețulú 30 cr. Aradú, Editura Tipografiei gr. or. române a Aradului. Formatú 8º de 104 pag. și mulțime de anunțuri. Pe lângá datele calendaristice și diferite observațiunii din sfera astronomicá, acestú cálendarú conține: Genealogia casei domnitóre austriace; Casele domnitóre din celelalte staturí europene; Șematismulú Metropolitiei ort. or. române din Ungaria și Transilvania și alú diocesei Aradului; Consemnarea tégurilorú din Ungaria și Aradélú; Scala timbrelorú; Taxele de postá și telegrafú în Ungaria; Monetele în Austro-Ungaria; Tarifa zonelorú. În partea literará: Diua de máne, de Aug. Hamsea; Oda ostașilorú români, de V. Alexandri; Banulú, de Septimiu S. Bocșanu; Stelele (poezie); Din vieța unorú bărbați mari, de T. Pintern; Mai am unú singurú dorú (poezie), de M. Eminescu; Influența atracțiunii corporilorú ceresci asupra pámântului, de Teodorú Ceantea; Unú suspinú (poeziá), de Andreiu Muresianu; Cămila și vulpea, prelucr. de Const. Negruzzi; Joe și modestia; Cum trebuie se crescemú prunii? de I. Grofșioreanu; Diferite cântece, doine și hore poporali; Diferite povețe economice și higienice; Glume și nu prea, de Romulusú Bortosú; Multe de tóte etc. În textú se aflá și turnulú Eiffel în ilustrațiune.

Familia, diartú beletristicú-literárú. Apare în Oradea-mare în fiá-care Duminecá și costá pe ¼ anú 2 fl. 70 cr., pe ½ anú 5 fl. Anulú XXV. Redactorú: *Iosifú Vulcanú*. — Nr. 43 dela 3 Noiembre n. conține: Vorba potrivítá (legendá), de V. A. Urechia; Strigátú, Epitafú (poezii), de Smara; Franciscá de Rimini (trag. în 5 acte), prelucratá de N. A. Bogdanú; Sonetú (poeziá), de I.

M. Ritișoreanú; Limbisticá comparativá asupra rádăcinei: cadú (urmare), de Dr. At. M. Marienescu; Doiná poporalá din giurulú Clușului; Noulú ochiú, prelucr. de I. R.; Posta secretá (textú și ilustrațiune); Literaturá și arte; Teatru și Musicá; Biserica și școlá; Ce e nou? etc.

„ALBINA” institutú de creditú și de economii. Filiala Brașovú.

Conspectulú operațiunilorú de cassá în luna Octomvree 1889.

Intrate:

Numerarú cu 30 Sept. 1889 fl.	5,523.43
Depunerí spre fructificare .	112,233.16
Cambii rėscumpérate.	115,474.78
Conturi curente	102,418.31
Imprumuturi pe produse .	6,037.66
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	6,035.—
Monetá	10,386.75
Interese și provisiiuní . . .	5,526.22
Comisiuni.	142.86
Diverse	2,064.98
fl. 365,843.15	

Esíte:

Depunerí spre fructificare fl.	96,853.54
Cambii escomptate	126,741.08
Conturi curente.	73,027.12
Imprumuturi pe produse .	721.52
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	21,006.18
Monetá	9,729.99
Interese și provisiiuní . . .	982.14
Comisiuni.	13.48
Diverse	4,002.52
Spese și salare.	1,264.96
Numerar cu 31 Octomvree 1889	31,500.62
fl. 365,843.15	

V. Bologa, m. p. N. P. Petrescu m. p. dirigentú. adjunctú. V. Gámulea, m. p. comptabilú.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.”.

(Serviciulú biuroului de corresp. din Pesta.)

Constantinopolú, 4 Noemvree.

Sâmbátú séra s'a datú în palatulú din Yildiz-Kiosk unú prânđú de galá. Sultanulú a primitú párechea împératéscá pe trepte. În cursulú prânđului ținură Sultanulú și Majestátile Lorú o viá conversațiune. Sultanulú a decoratú pe printulú Heinrich și pe contele Herbert Bismarck cu marele cordonú alú ordinului Osmania în briliante. Eri după améđi s'a oficiatú serviciu divinú în biserica protestantá. Párechea împératéscá a fostú salutatá de pastorulú Suhle, dorindu'i binecuvéntare. După liturgiá ținú predicatú curții Kögel o predicá. Pe strade decí de mii de ómeni salutará furtunosú pe Maiestátile Lorú, pe când se duceau la ambasada germaná. La améđi visitá împératésa spitalulú germanú. Séra a fostú prânđú la împératulú germanú.

Sofia, 4 Noemvree. Principele Ferdinand a sositú și a deschisú Sobrania. Atátú la intrare, cáttú și la esíre a fostú cáldurosú salutatú.

Anvers, 4 Noemvree. 2000 de lucrátóri greviști din portú au cútrieratú stradele cele mai vióie strigándú: „Tráiascá republica!” E probabilú, că ađi va fi în portú grevá generalá.

DIVERSE.

Concursulú de frumsețe dela Neully a trebuitú se se ținá Dumineca trecutá. Comisia adhoc a alesú 25 femei dintre concurențele. Aceste femei douădecí de ăile în fiácare ăi au trebuitú se stea 4 ore într'o salá, unde au fostú visitate de publicú. Intrarea în salá s'a făcutú cu platá. Persónele, cari intrau, aveau se-și dea votulú asupra femeii, care 'i s'a párutú mai frumósá. Spre acestú scopú, la intrare, ei primiau o carticicá, în care erau 25 de bucăți de hártiá de colorí diferite, întocmai după cum fiácare dintre concurențele avea la umérú o culóre. Persónele aruncau într'o urná apoi din colorile de felulú cărora era panglica pe umérulú concurenței, ce i-s'a párutú mai frumósá. Duminecá s'au nu-

mératú voturile și banii strânși s'au împărțitú concurențelorú, care după câte bilete colorate a avutú. Afará de acosta primei frumsețe i-s'au mai datú 5000 lei, ér alú doilea premiu a fostú 2000, alú treilea 1000 și alú patrúlea 500 franci. Cele cari au întrunitú voturi mai puținé, decátú se recere a lua unulú dintre premiuri, au primitú juvaricale. Femei mai în vėrstá de 30 aní n'au fostú primite la concursú, ér cele cari au concúratú au trebuitú se arate unú actú, că au invoiera párințilorú, ori a bárbáțilorú lorú. Dintre concurențele suntú vr'o ăce frumseți de admiratú, încátú forțe cu greu este a se rostí cineva care'i mai frumósá. Se crede, că primulú premiu ilú va lua d-șóra Rosita Coralini din Constantinopolú, care are însé o rivalá totú atátú de frumósá, pe d-na Becker, alsacianá. Dintre concurențele nu suntú de cáttú două francesé. Din Ungaria suntú surorile Luisa și Adela Schikkel.

Sermanii naufragiatú. Doi matelóți

ai vaporului englezescú „Earmmoor”, care la începutulú lui Septemvree s'a cutundatú lângá insulele Bahamas, au sositú la Baltimore. În momentulú naufragiului se refugiaserá într'o luntre a vaporului, cu alți trei ómeni din echipagiu. Spunú că, după mai multe ăile, unulú dintre camaráđii lorú murindú, din inanítiune, búcatarulú vaporului primi ordinulú se-lú taie. Îi sdrobí mai ántáiu capulú și fiácare din cei rėmași în vieța îi superá sángele. Búcatarulú scóse apoi mușchii de pe la cóste și îi perpeli la sóre. Scóse asemenea ficatulú și celelalte organe, în cari mai era sánge, ca se le sugá, ér restulú ilú aruncá în mare. Peste alte două ăile muri unú altú matelotú; avú aceeași sórte ca și celú dintáiu; dér membrele naufragiatilorú curéndú după aceea se umflaserá și corpurile li-se acoperirá de plági hidóse. Toți erau se peará, când, trecéndú unú vaporú pe lângá ei, îi scápá dela mórte. Naufragiatii rėmași în vieța declará, că starea lorú mintalá era așa, că nu-și aducú de locú aminte de gustulú ce-lú va fi avutú carnea omenéscá, cu care s'au hránitú.

Tómna. — Tómna a sositú.

Ea ne aduce bucuriá, dér ne inspirá și grijá; *bucuriá*, pentru-că este anótimpulú celú mai plácutú; *grijá*, pentru-că este înainte-mergétórea iernei.

Tómna anunță, prin cáderea frunđelorú, apropierea aceluia dintre tumpurile anului, care desfátézá pe avutú, dér care umilesce și încarcá de suferințe pe celú séracú.

Tómna vieței este însé și mai interesantá, decátú anótimpulú cu același nume: ómenii, ajunsí aci, se veselescú de fructulú mucei lorú materiale și intelectuale, dér se și întristézá la ideia, că în curéndú *ierma* îi va cuprinde și că apoi vėntulú eternitáței va sufla peste mormóntulú și numele lorú.

Decá numele va fi bunú și nepátatú, posteritatea ilú va *cinsti*, decá din contrá elú va fi mánjitú de víții, de nedreptate, de pecatú, urmașii se vorú îngrozi la amintirea lui și ilú vorú pronunța cu disprețú, cu urá, cu óróre.... („Voința Prahovei.”)

Cursulú pieței Brașovú
din 4 Noemvree st. n. 1889.

Bancote românesci	Cump.	9.40	Vénd.	9.42
Argentú românescú	„	9.35	„	9.38
Napoleon-d'orí	„	9.45	„	9.48
Lire turcesci	„	10.72	„	10.75
Imperiali	„	9.72	„	9.75
Galbini	„	5.58	„	5.61
Scris. fonc. „Albina” 6%	„	101.—	„	102.—
„	5%	98.50	„	99.—
Ruble rusesci	„	1.22½	„	1.23½
Márci germane	„	58.10	„	58.30
Discountulú 6—8% pe anú.				

Cursulú la bursa de Viena
din 2 Noemvree st. n. 1889.

Renta de aurú 4%	- - - - -	101.80
Renta de hártiá 5%	- - - - -	97.70
Imprumutulú cáilorú ferate ungare	- - - - -	114.80
Galbení împératéscí	- - - - -	5.66
Napoleon-d'orí	- - - - -	9.47½
Márci 100 imp. germane	- - - - -	58.36
Londra 10 Livres sterlinge	- - - - -	119.—

Editorú și Redactorú responsabilú: **Dr. Aurel Muresianu.**

